

Suzana Antič, Natalija Komljanc

STRATEGIJA RAZUMEVANJA ODRAŠČANJA IN UČENJA NAJMLAJŠIH

Strategija učnega stičišča

THEATRE LAB TRNOVO (TLT)

STRATEGIJA RAZUMEVANJA ODRAŠČANJA IN UČENJA NAJMLAJŠIH

Strategija učnega stičišča

THEATRE LAB TRNOVO (TLT)

Avtorici: Suzana Antič, Natalija Komljanc

Lektorica: Alenka Komljanc

Risbica na naslovnici: arhiv Vrtca Trnovo

Oblikovanje in prelom: Tomaž Ebenšpanger

Izdal: Vrtec Trnovo, <https://vrtectrnovo.si/prirocniki/>

1. Elektronska objava

Ljubljana, 2019

Mestna občina
Ljubljana

Organizacija žrtev
nasilja za mednarodno
znanost in kulturo

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID=298400000](https://nuk.ozl.si/)

ISBN 978-961-94611-2-9 (pdf)

Suzana Antič, Natalija Komljanc

**STRATEGIJA RAZUMEVANJA
ODRAŠČANJA IN UČENJA NAJMLAJŠIH**
Strategija učnega stičišča

THEATRE LAB TRNOVO (TLT)

Kazalo

Predgovor	7
Uvod	9
Kaj stičišče je? Sožitvena skupnost.	11
Uporabljeni terminološki pojmi in zveze (po abecedi)	25
Literatura	29

Predgovor

Na osnovi dolgoletne razvojno-raziskovalne študije vzgoje in izobraževanja otrok v vrtcu Trnovo smo ugotovili, da je treba za radostno in radovedno življenje oz. za celovit samorazvoj v instituciji preiti iz varstva otrok in skrbi zanje v čim bolj odprt razvoj prostora in pogojev za proustvoljno/osvobajajoče se učenje v socialni učni skupnosti.

Institucija, ki je v zgodovini varovala otroke namesto staršev, mora v svoji filozofiji, viziji in dejavnosti preoblikovati njen temeljni pomen in zato namen institucije, da otroci brez znakov hospitalizma/skrbi ob odtujitvi od staršev odraščajo in se učijo, vživljajo in razvijajo v skupnosti.

Duševne obremenitve otroka ne

minejo le s krepitvijo njegove osebnosti, temveč predvsem z razbremenitvijo organizacije vzgojno-izobraževalnega dela, z vodenjem institucije in skupine otrok z etičnimi kvalitetami in vedno boljšim strokovnim znanjem ter s čutenjem ljubezni v sodoživljanju z ljudmi, ki jih sprejemamo in zato spoštujemo.

V Vrtcu Trnovo nam je z dolgotnim razvojno-raziskovalnim in inovativnim pristopom uspelo najti ključ do razumevanja odraščanja in učenja najmlajših otrok, ki je temelj oblikovanja strategije na naslednjih straneh.

Uvod

Obdobja otrokovega razvoja vzgojiteljice opazujejo kot njegovo naravno rast. V sodelovanju s starši in strokovnjaki s področja vzgoje in izobraževanja razvijajo specialni obliki sodelovanja z otrokom v dveh oblikah: 1. plemenitenja dela vzgojitelja in 2. v obliki pedagoškega lutkarja. Oba pristopa, združena v eni osebi, omogočata izžarevanje medsebojne brezpogojne pedagoške ljubezni za zdravo otrokovo odraščanje in potrebno prilagajanje.

Strategija razumevanja odraščanja in učenja najmlajših v nadaljevanju upošteva vsa dosedanja spoznanja Projektnega dela z lutko (PDL), hkrati pa vključuje pogumne ideje za prihodnji razvoj učnega stičišča z naslovom TLT – Theatre Lab Trnovo.

Strategija je izhodišče za akcijski načrt holističnega programa dejavnosti in za usposabljanje strokovnih delavcev za novo pedagoško oz. didaktično noto na novo oblikovane institucije vzgoje in izobraževanja. V tem smislu bosta Vrtec Trnovo in TLT delovala vzajemno z namenom medsebojnega plemenitenja strokovnih spoznanj.

Snovalci TLT

KAJ STIČIŠČE¹ JE?

Sožitvena skupnost.

Osnovano na treh pogledih na svet:

1. Svobodno naravno učenje²
2. Odprt didaktični oder za razvoj umetnosti izražanja in sprejemanja vtisov³
3. TLT za raziskovanje in odkrivanje znanosti in umetnosti⁴

1 Prostor za učna sožitja – Odprt učni prostor, kjer lahko vsi raziskujejo/odkrivajo brez medsebojnih omejevanj.

2 UNESCO strategija učenja in PDL.

3 Za razbremenjevanje, očiščenje, re-konstruiranje uma.

4 Neke vrste samooskrba z učnimi magneti – privlačnimi vsebinami, ki delujejo in so »in«.

Svobodno / naravno učenje ali svoboda prilagajanj + umetnost didaktične komunikacije + odprti znanstveni pristop = TLT
Cilj strateške poti = sožitje moči velikih (odraslih) z močjo malih (otrok)

Metoda: naravno osvobajajoče se učenje

Didaktični pristop: didaktični oder

Učni prostor: TLT

Strateški cilj: sožitvena skupnost

OPREDELITEV Teater Laboratorij Trnovo (TLT)

1. Projektno delo z lutko (PDL) pojmuje učenje kot naravno osvobajajoče se prilagajanje⁵. Učenje kot svobodna in hkrati osvobajajoča se oblika prilagajanja na svet je inovativni strateški cilj preoblikovanja globalne družbe do leta 2030. *Opređeljuje se kot trajno razvijajoči se globalni svet.* Gre za inventivno

⁵ podobno ga pojmuje UNESCO Learning - kot svobodno naravno učenje (ang. free natural adaptation). Bistvo je z učenjem zagotoviti trajno razvijajoči se svet. Naravno prilagajanje pomeni preurejanje, prenavljanje oz. prilagajanje temperameta - vzdušja, ki ga človek prenaša brez zdravstvenih posledic, oz. z minimalno mero pretiranega razburjenja, jeze, slabe voljnosti, skratka navorze ter s pozitivno voljo in motiva, ki ga zmore podeliti z drugimi.

uravnovešanje težnje globalnega sveta v aktualnem času in prostoru.

TLT pa je gibanje, ki spodbuja tovrstno učenje za holistični samorazvoj, to je zdravo odraščanje.

A pri tem ne gre le za posodabljanje globalne skupnosti tako kot jo še zmorem/o, bolj gre za inovativno obliko samorazvoja ob didaktični podpori, ki izkazuje pedagoško ljubezen. Opazujemo jo kot optimalno odraščanje ob podpori za inovativno oblikovanje trajnega principa pedagoške ljubezni. *To je vizija Strategije razumevanja odraščanja in učenja najmlajših.* Z vizijo nagovarjamo globalno družbo k samopreoblikovanju, zato (samo)prilagajanju s strateško metodo učenja kot

prepletom dveh didaktičnih principov hkrati⁶: 1. vseživljenjskim principom učenja, ki spodbuja zdravo odraščanje in obenem 2. vzajemnim principom/inkluzivnim principom sodelovanja za ustvarjanje in s tem medsebojno okrepitevijo⁷ rasti. Oba principa predstavljata izziv družbi z vidika zagotavljanja odprtega svetovnega/globalnega učnega prostora za priložnosti, za večgeneracijsko multikulturno osvobajajoče se učenje v aktualni dobi.

6 kot UNESCOva vizija

7 Princip vseživljenjske edukacije pojmuje kot posameznika skozi vsa življenjska obdobja (otročstvo, mladostništvo, odraslo in ostarelo obdobje); princip inkluzije pojmuje kot socialno zmožnost za medsebojno opolnomočenje med več generacijsko oz. skupnostno-osebnostni razvoj.

Mi smo pripravljeni na globalno učenje⁸ kot metodologijo za družbeno preoblikovanje in s tem tudi preoblikovanje pedagogike. Zato na tem mestu nagovarjamo k spreminjanju dimenzije dožemanja medsebojnih zvez oz. odnosov. Inovativno učenje nam zagotavlja večjo skladnost prostora s časom (nekonfliktnost) zunaj nas in v nas samih (osebna povezanost s svetom). Z inovativnim učenjem zaznavamo dvo in več-dimezionalno dožemanje sveta in didaktike. Zavedamo se raznovrstnosti vibracij moči učečih se, ki so naša skupna zagonska učna materija; najmlajši radovedno sodelujejo in odrasli venomer iščemo boljše

8 In UNESCO nam ponuja

Naša vizija = »Pamet v roke, brez vojn in pobijanja do trajnega blagostanja!«

Razvoj misleca v nas samih za optimalni osebni in hkrati družbeni razvoj oz. kulturni razcvet.

ali celo novo, da si omogočimo zdrav samorazvoj skupnosti. Naša vizija torej spodbuja inovativno iskanje sožitja miselnega procesa, ki zagotavlja vsem in vsakemu posebej osebno rast v skupnostnem sorazvoju. Inovativna učeča se skupnost v vseživljenjskem učenju verjame tako v posameznika in ta zaupa družbi. Zato odrasli skupaj z otroki ustvarjamo družbeno prihodnost.

2. Gledališče⁹ vzgoje in izobraževanja - Educational Theater¹⁰ ponuja pedago-

9 Gledališče, teater, igrišče

10 Teater oder = prostor za odprto učenje = poligon oz. učni pult za učenje z obeh strani učnega pulta, kjer se pišejo in predstavljajo (izmenjujejo) osebne in skupne učne zgodbe

ško didaktični oder kot odprt prostor za predstavljanje naučenega. Po Vygotskem je to prostor za odpiranje/podpiranje (ang. scaffolding). Po Goetheju je oder prostor za igro, spontano igro – »igrišče¹¹«. Obema pomeni okolje proces (samo)preoblikovanja.

Nam pomeni edukacijsko gledališče/igrišče kot prostor s priložnostmi za odkrivanje inovativnih literarno-didaktičnih zgodb za inovativno prilagajanje na svet. To je oder z in za igro misli. Oder kot priložnost za izmenjevanje idej in izkušenj za **presnavlja-**

11 Morda kdo sklepa, da gre za današnje igrišče, a ne gre za naprej pripravljene poligon. Pojem igrišče vzemimo literarno kot igro za spontano ustvarjanje.

nje¹² in za oblikovanje osebnega in skupnega znanja. Za porajanje novih idej in odkrivanje neznanih asociativnih zvez. Oder omogoča poseben način učenja in ciklus sprejemanja raznoterosti ter hkrati spopadanja z različnostjo za nastajanje harmonije zavedanja.

V teatru/gledališču/igrišču¹³ pišemo medgeneracijske zgodbe, rojevamo nove učne magnete, spontano razvijamo izkušnje, svobodno ekspe-

¹² Presnavljanje kot oblika učenja, kjer je posamezniku na voljo čas za samopresojo, preverjanje, eksperimentiranje in premišljevanje ter druge poti do samospoznavanja.

¹³ Teater, kjer je v ospredju dialog, komunikacija, gledališče, kjer je v ospredju opazovanje in igrišče, kjer je v ospredju igra kot intimna metoda razumevanja ter ustvarjanja.

rimentiramo¹⁴. Meja med domišljijo in realnostjo je tanka, prosojna in spremljiva. Potrebe učechih so upoštevanae.

Otroci lahko opazujejo odrasle, kako se v javnosti vživljajo v igre, kako jih odigrajo, kako jih v različnih vlogah sprejemajo drugi in razmišljajo o tem, kako bi/bodo sami prevzeli svojo vlogo. Igre v zgodbah ponujajo simulacije resničnosti. Izkušnje dobrega in zla so v zdravem ravnovesju. Podpiranje in nadgrajevanje znanja, medsebojno plemenitenje so v toku in so eno, kajti ta skupnostna pedagogika temelji na zblíževanju empatičnih odnosov v ho-

¹⁴ Eksperiment kot najbolj čista oblika opazovanja načrtovanega.

Teater, gledališče, igrišče za razvoj umetnosti sprejemanja vtisov in izražanje ekspresij ter za razvoj inovativnih oblik miselnih podpor.

lističnem sožitju z namenom ustvarjanja boljšega sveta.

Vsak in vsi skupaj rišemo Didaktični zemljevid¹⁵, v katerem se menjavajo vloge v navdihujoči se transformativni »Post-15 edukaciji«¹⁶, ki spodbuja naravno soodvisnega, preišljuočega se, samostojnega učenca z naslednjimi osebnostnimi lastnostmi: 1. pogumom za odkrivanje novega o svetu, 2. samomotivacijo za oblikovanje in doseganje osebnih in skupnostnih ciljev, za samopreiskovanje, za oblikovanje referenc, za iskanje učnih virov, 3. reševanje izzivov, 4. zmožnost samona-

¹⁵ Več v priložnikih Vrtca Trnovo za oblikovanje PDL-ja.

¹⁶ po UNESCO

črtovanja in oblikovanja meril osebnega učenja za uresničevanje cilja ter 5. samovzganjanje k vztrajnosti in odpornosti z željami, da zmoremo skupaj prehajati faze v procesu samorazvoja v skupnosti – to pomeni odraščati.

Izhodišča in koncept učenja na gledališkem odru so že vzpostavljena in preverjena ter preizkušena v Projektnem delu z lutko PDL v Vrtcu Trnovo¹⁷. Predstavljena so v več v brošurah, ki jih je izdal Vrtec Trnovo v zadnjem obdobju. V TLT razvijamo kulturo in znanost opazovanja, mišljenja, izražanja, sodelovanja, sprejemanja in oddajanja

¹⁷ Več o delu in rezultatih v priložnikih Antič in drugi Založba Vrtec Trnovo. Gre za odprt, transparenten, spoštljivi, odgovoren razvoj življenja ljubečega bitja (ang. life-loving being).

medsebojnih sporočil iz življenja za življenje.

3. TLT: v svoji osnovi predstavlja lab/oratorijsko obliko učenja, ki omogoča prehajanje od zaprtih oblik opazovanja do varnega odprtega spremljanja specifičnih vplivov ter ponovnega vračanja v svet celovitega dožemanja. Odpiranje in zapiranje učnega prostora ni kontrolirano od zunaj in vnaprej, ampak se sproti prilagaja potrebam miselnega procesa učečih se. Na ta način želimo z možgani vseh generacij, predvsem pa mladih, revitalizirati/re-inventirati klasično analitično-sintetično mišljenje. Theatre Lab Trnovo (TLT) ima vizijo: *Naučiti ljudi opazovati in povzemati uvide v inovativne*

rešitve, ki so skladne s predhodnim samorazvojem in koristijo naravnemu, družbenemu sožitju. To pomeni pomlajevanje akademskega prostora z možganskimi uvidi najmlajših. Namen lab-oratorija je prenoviti sistem opazovanja s principi samorazvoja za zdravo odraščanje in učenje najmlajših z odraslimi.

TLT deluje po principih odprtega učnega okolja. Tu so odprti dostopi do virov vseh vrst z odprto interakcijo in procesom medsebojnega oplajanja misli oz. spoznanj. Pa tudi z odprtimi oblikami predstavljanja ter ohranjanja izmenjav z drugimi učnimi okolji. Tako raziskovalno-adaptivno vodimo komunikacijo.

V TLT se lahko vključi vsak in vsak

lahko sodeluje z vsakim. Vsak poskrbi za varno raziskovanje vseh. Mlajši in starejši sodelujejo z mentorji, ki spremljajo osebni in skupnostni razvoj. Odprt laboratorij je prostor miselnega osvobajanja/liberalizacije učenja.¹⁸ TLT je stičišče, ki omogoča samoobnavljanje posameznika v procesu odraščanja, in je hkrati prostor za razvoj skupnosti; osnovna ideja vznikne pri posamezniku, ki svojo idejo družbi predstavi, da bi z njeno povratno informacijo lahko nadaljeval z razvojem osnovne ideje. Ta vez med posameznikom in družbo je ključna za zdravo vseživljenjsko

¹⁸ Kar je bil poskus v ZDA že v sedemdesetih, več v: Wedemeyer, Charles A., *The Once and Future school*, Washington, Avgust, 1973.

učenje. Tako ta princip odprtega učenja vpliva na institucionalno šolanje na vseh ravneh ter tudi na razvoj učne tehnologije.

Vsekakor ni več v ospredju tendenca po visokih ocenah, ampak po znanju na osnovi odkrivanja védenja, skritega v nas. Zato odprtost v tem kontekstu pomeni dostopnost do sebe, samoodkrivanje svojih potencialov, njihovo razumevanje in aktiviranje ter izživetje. V ospredju so navdih in pričakovanja, zmožnost izživetja samorazvoja izkazanih sposobnosti ob polni starševski in pedagoški ljubezni ter ljubezni mladih do učenja.

Odprto učenje torej pomeni odprto voljo, ljubezen do samorazvoja

in samoodraščanja. Je nedokončana – vseživljenjska zgodba, unikatna za vsako generacijo posebej. TLT je tako odgovorna do učeče se skupnosti, kjer v odraščanju posameznik išče sebe in se v dialogu z drugimi osvobaja/liberalizira. Na ta najnaravnejši način drug drugega podpiramo postati, kar si želimo in zmoremo, brez medsebojnih omejevanj. TLT osvobaja védenje v nas za razliko od trpanja informacij v človeka. To je zahtevna miselna in didaktična preobrazba, katere se snovalci zavedamo, a obenem nas opogumljajo že doseženi cilji literarno-didaktičnih zgodb Vrtca Trnovo v zadnjem desetletju.

Odprtost TLT je zaznati tako z vi-

dika vsebin kot metod oz. strategij in pristopov raziskovanja.

Z odprtostjo zavestno krepimo pedagoško, znanstveno in umetniško odkrivanje za oblikovanje posodobljenih izrazov, ki so oplemeniteni z idejami in razmišljanji najmlajših in ekspertov oz. izkušenih. Gre za odprt lab-oratorij, odprto znanost in umetnost 1. za samoizkušnjsko in 2. eksperimentalno igro 3. delo, prostor za 4. samorazvoj vseh (najmlajših, njihovih staršev in/ali ekspertov) v vzgoji in izobraževanju, znanosti in umetnosti (pedagoško, znanstveni in umetniški vidik oz. koncept nove ere edukacije). S tem razvijamo zdravo projektno naravnano učenje za razvoj trajnostnega

razvoja in inovacij. Gre za odprt do/pri-
stop do informacij, podatkov, za med-
sebojno oplemenitenje s kakovostnimi
povratnimi informacijami v miselnem
procesu, da si med seboj pomagamo/
premagujemo s »feedforward«
pripočili, z boljšimi predlogi za samora-
zvoj aktualnih raziskovalnih vprašanj
ter hkratnim (samo)presojanjem oku-
šene adaptacije (učenja).

V odprtem okolju TLT ni le odprt/
podprt proces umevanja, ampak v
njem spodbujamo spoznavanje sku-
paj z ugotavljanjem¹⁹. Odprt labora-
torij razvija ideje na svojstven način:
omogoča svobodno raziskovanje s sis-

tematičnim protokolom spremljanja
razvoja idej ter njihove uporabe. Na ta
način razvijamo dosedanjo obliko pro-
jektnega dela z lutko.

V specialnem pedagoškem/lut-
kovnem laboratoriju s pomočjo lutk
in pedagoških lutkarjev (PL) nastajajo
in se razvijajo nove učne zgodbe. Di-
daktično načelo je usmerjeno v ino-
vativne oblike sožitja oz. medsebojno
povezovanje: misli, idej, spoznanj, lju-
di ..., izsledkov disciplin iz preteklosti,
otroških iger z odkrivanjem, iger otrok
in odraslih ter drugih virov uporabe
presežkov (osebnih in drugih) za nove
ustvarjalne zgodbe. Posebno skrb na-
menjamo lepoti (estetiki), in sicer z
vidika življenjske potrebe, ki spremi-

¹⁹ Celovit miselni proces

nja značaj v finejše doživljanje vtisov sveta, v bolj prefinjeno izoblikovano izražanje, ki podpira večjo harmonijo odnosov. Laboratorij je idealen prostor za spoznavanje in rabo materialov na način, ki ga promovirajo/vidijo otroci. Lutka/r pa jih spodbuja pri iskanju odgovorov na njihova raziskovalna vprašanja, ki jih oplemenitijo z razmišljanji ekspertov oz. staršev.

Pedagoški lutkar (PL) ni le generacijski povezovalac, spodbujevalec in vir pedagoške ljubezni, je tudi izjemen podpornik in usmerjevalec razvoja idej. PL ne spremlja le osebni razvoj, ampak odraščanje človeka v celovitem kontekstu ter njegove oblike prilagajanja na svet. PL spremlja razvoj odpor-

nosti najmlajših v miselnem svetu skozi otrokove želje, ne le potrebe. Poleg šibkosti v ospredje silijo zmožnosti, ki so osnova zagona miselnega procesa vseh učečih se. PL se zaveda vedno novih cikličnih procesov razvoja vsebin in zagotavlja neusahljiv vir podpore. PL je inovativno vezivo, ki povezuje, utrjuje in ohranja ter skrbi, da je TLT neusahljiva oaza znanja, ki se venomer oplaja.

Zavedamo se, da je ljubezen najmočnejša vez in zato najmočnejši ključ za kakovostno prilagajanje in ustvarjanje novega sveta. Medsebojno izkazovanje ljubezni krepi ustvarjalno priпадnost.

²⁰ zmožnost samorazvoja z vidika kar je v tebi oz. nas samih

VIZIJA Theatre Lab Trnovo (TLT): Naučiti ljudi opazovati in povzemati uvide v nove inovativne rešitve, ki so skladne s predhodnim samorazvojem in koristijo naravnemu, družbenemu sožitju. To pomeni pomlajevanje akademskega prostora z možganskimi uvidi najmlajših. Namen lab-oratorija je nov sistem opazovanja s principi odraščanja za družbeni samorazvoj²⁰.

Tabela: Povzetek

Naša vizija je svobodno učenje na didaktičnem odru za preobrazbo analitično-sintetičnega akademskega znanja v samoprepoznavanje osebnega razvoja učenja in procesa odraščanja (v skladu s principom vseživljenjskega učenja).

Trajnostni svet gradimo v odprtem prostoru za samoobvladovanje z navdih in pričakovanji.

Z inkluzivnim principom v vseživljenjskem učenju z Didaktičnim zemljevidom v Post-15 Education razvijamo najbolj možne odprte forme (oblike) učenja za samospoznavanje.

1. PDL

Naravno svobodno učenje
Trajnostni razvoj z dvema principoma: vseživljenjsko učenje in inkluzija

2. Didaktični oder za sprejemanje vtisov in izražanje ekspresij

Didaktični oder za igro samopreobraževanja učečih se – odprto učenje za osebne in skupne medgeneracijske učne zgodbe – skupnostna pedagogika: empatično zблиževanje v holističnem sožitju
Odprt prostor za inovativne oblike prilagajanja
Didaktični zemljevid v Post-15 Education (po UNESCO)

3. TLT za razvoj idej oz. učnih zgodb

Preobrazba analitično-sintetičnega mišljenja z možganskimi uvidi najmlajših – z opazovanjem/ s prepoznavanjem samorazvoja
Stičišče samoobnavljanja z navdih in pričakovanji
Najbolj odprta oblika učenja za izkušensko, eksperimentalno igro, delo samorazvoja

Uporabljeni terminološki pojmi in zveze (po abecedi)

1. Cilj vseživljenjskega šolskega učenja je t. i. samostojen učenec kot oblika vedenja; odzivanja učenca, v svobodni šoli pa t. i. transformativno učenje kot miselna oblika učečega se.
2. »Feedforward« kot oblika spodbude in podpore hkrati za nadaljevanje prilagajanja/ učenja/inoviranja.
3. Gledališče vzgoje in izobraževanja za sprejemanje vtisov in izražanje ekspresij.
4. Globoko sodelovalno učenje med učečimi se.
5. Inkluzija za sodelovanje za medsebojno krepitev.
6. Interdisciplinarne skupine oz. programi kot akademski tip sodelovanja specialistov različnih disciplin.
7. Koherenca kot kalejdoskop vibracij več dimenzij med seboj.
8. Laboratorij je prostor za znanstvene poskuse in raziskave.
9. Mladi v inovativni skupnosti.
10. Multidisciplinarno projektno sodelovanje, ko na en problem oz. izziv gledamo z več različnih možnih disciplin, z več poklicev, ki rešuje življenjski izziv.
11. Opazovanje velike slike holističnega dojetanja za re-inventiranje analitično-sintetičnega mišljenja oz. umevanja.

Literatura

Antič S. in drugi (2015). Pedagoški lutkar. Vrtec Trnovo.

Antič S. in drugi (2013). Pedagoška inovacija. Didaktični zemljevid. Vrtec Trnovo.

Antič S. in drugi (2015). Pedagoška inovacija. Literarno-didaktična zgodba. Vrtec Trnovo.

Education 2030: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002432/243278e.pdf>

Education for personal development and well-being. Report 2016. Life-long interest group: http://www.lll-interestgroup.eu/pdf/LLLIG_report_1_2016.pdf

<http://edglossary.org/21st-century-skills/>

<https://en.wikipedia.org/wiki/UNESCO>

<http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002273/227336E.pdf>

<http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002312/231288e.pdf>

<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002432/243278e.pdf>

Učenje kot svobodna in hkrati osvobajajoča se oblika prilagajanja na svet je inovativni strateški cilj preoblikovanja globalne družbe do leta 2030. Opredeljuje se kot trajno razvijajoči se globalni svet. Gre za inventivno uravnovešanje težnje globalnega sveta v aktualnem času in prostoru.

Mestna občina
Ljubljana

Organizacija združenih
nacionalnih institucij za
priročnik in kulturo

LJUBLJANA
MESTNA
OBČINA

Unesco
Iniciativa mesta
od 2015